

نایه کیشی کورد کیشیهکی نه تهوهیی یان کیشیهکی دیموکراتی؟

26.11.2005 شه مه

دهرسیم دبهکهیی
Darsim88@hotmail.com

هر دوا بهدوای پاپرسییه که ی 15.10.2005 دا که له پیناوی دهنگدان بۆ پهسندکردن یان پهتکردنهوهی دهستووری هه میسهیی ئیراکی نهجمادرا، سهکر دایهتی کوردو تهواوی پارته کوردستانییهکانی نیو لیستی هاوپهیمانی کوردستان کهوتنه بلاوکردنهوهی ریکلامی نهوهی که هه ئبژاردنی 15.12 ی داهاتوو، هه ئبژاردنیکی چاره نووسازه بۆ داهاتوو کوردستان و خه لکی کورد. میدیاکانی پارته دیموکراتی کوردستان و یه کیتی نیشتمانیی

کوردستان، چهند بۆژیکه بههه مان زمان دهستیان کردوو به داواکردن له کومه لانی خه لکی کوردستان، که به شداری بکه ن له هه ئبژاردندا له پیناوی پاراستنی نه و دهستگه وتانهی به قسهی خویان که له دارشتنی دهستووری هه میسه ییدا به دهستیان هیناوه! ههروه ها چهند بۆژیک له مه و به ریش قادر عه زیزی سه کرتیری پارته زحمه تکیشانی کوردستان، له دیمانه یهکی (کوردسات) دا ده براری پیوستی دهنگدان و به شداریکردنی کومه لانی خه لکی کوردستان له هه ئبژاردنی داهاتوو په رله مانی ئیراقتا، باسی مه ترسی نه و به یکرد نه گهر بیتوو خه لکی کوردستان به شداری هه ئبژاردن نه که نه و هاوپهیمانی کوردستان دهنگی پیوست نه هینیتا، نه وه دوورنیه شوقینیستانی عه ره ب ماده ی 58 و فیدرالی کوردستان له دهستوو لابدهن!

ههروه ها بۆژی 11/21 له شاری کهرکوک پارته کوردستانییهکانی نیو لیستی هاوپهیمانیی کوردستان کۆنگره یهکی فراوانیان نهجمادا به مه بهستی خستنه روی به رنامه ی کاری لیسته که یان، بانگه شه کردن بۆ دهنگدان به لیستی هاوپهیمانی کوردستان بۆ هه ئبژاردنهکانی داهاتوو ئیراقت که بریاره بۆژی 2005/12/15 نهجماد بدریت. له و کۆنگره فراوانه ی کهرکوک، په یامی هاوپهیمانی کوردستان له لایه ن ئیپرسراوی دهسته ی کارگیری مه کته بی سیاسی ی.ن.ک خویندرایه وه، کوردستانی نو، ژماره (3829) ی سیشه مه 22.11.2005 دهقی په یامه که ی له لایه ره (1) دا بلاوکردوته وه، نه مه ش به شیکه له و په یامه ی پارته کوردستانییهکانی نیو لیستی هاوپهیمانی کوردستان:

(بۆژی 15.12.2005، هه ئبژاردنیکی دیکه ی سه رتاسه ری له عیراقتا نهجماد بدریت، به مه بهستی دیاریکردنی په رله مانیکی ته مه ن چوار ساله بۆ هه موو عیراقت، که یه کیک له نه رکه هه ره گرنگهکانی نه م په رله مانه بریتی ده بیت له ده رکردنی یاسا به پینی نه و دهستووری که خه لکی عیراقت به زۆرینه ی دهنگ په سندیانکرد، جگه له وهی که نه رکیکی تری نه م په رله مانه به کلارکده وهی زۆر له کیشه هه ئواسراوهکانی کومه لگای عیراقتی و کوردستانه، به و کیشه و گرفتانه شه وه که بۆ خه لکی کوردستان چاره نووسازو نه ته وهیی و ستراتیژین و هه موو خه باتی خه لکی کوردستان له پیناوی به ده پیناندا بووه، هه ر بۆیه دهنگدانان له بۆژی 15.12.2005 به لیستی هاوپهیمانی کوردستان، دهنگدانه به و ناو ته نه ته وهیی و نیشتمانییهکانی ده یان ساله که له که مان له پیناویاندا خه بات دهکات و قوریانی ده دات، دهنگدانه به لیستی هیزه شۆرگیرو تیکۆشه رهکانی سه نکه ری به رگری و به دهسته یینانی مافهکانی خه لکی کوردستان).

به ر له هه موو شتیکی نه و په یامه ی لیستی هاوپهیمانی کوردستان، برۆا بوونه به دۆزی کورد وهکو کیشه یهکی دیموکراتی له ئیراقتا، نه ک وهکو دۆزی نه ته وهیهکی خاک داگیرکراو. هه رکه سیکیش به دیکه ته وه سه رنجی نه و په یامه و قسهکانی قادر عه زیز بدات، به ناشکرا بۆی ده رده که ویت که نه و لیسته و سه کر دایه تی کوردستان، دۆزی نه ته وه که مانیان له باشووری کوردستاندا، له دۆزیکه نه ته وهیی به وه بۆ کیشه یهکی دیموکراتی، بچووک و نزم کردوته وه، نه مه ش مه ترسییهکی ئیجگار گه وهی ده بیت له سه ر چاره سه رکردنی دۆزی کورد و کوردستان، چونکه دۆزی کورد و کوردستان، له راستیدا دۆزی نه ته وهیهکی ژێرده سته یه که له سه ر خاکه که ی خۆیدا که کوردستانه ده ژیتو خاکه که ی داگیر و دابه شکراوه، نه ک کیشه یهکی دیموکراتی وه ک نازادی راده برین، نازادی بۆژنامه و چاپه مه نی، دامه زرانندی ریکخراو یان پارته سیاسی و مافه مه دنی و کومه لایه تیهکان بیت، تاوه کو له نه جمای پرۆسه یهکی دیموکراتی و هه ئبژاردنی په رله مانیکی دیموکراتیدا، چاره سه ر بکرت! نه وانه ی پینان وایه دۆزی کورد و کوردستان له نه جمای هه ئبژاردنی په رله مانیکی دیموکراتیدا له ئیراقت، چاره سه ر ده کرتی و کوردستانییهکان به مافی ره وای خویان دهگه ن، نه وه گه وره ترین هه له ی میژوویی ده که ن، چونکه باوه رپوون به کاریکی و مانی

ئەوھىيە كە سەرگىدايەتى كورد، كىلىلى چارەسەرگىردنى دۆزى كوردو كوردستان پادەستى ئۆينەرانى نەتەھوى سەتمەكارو داگىركەر كە عەرەبن دەكات، ئەمەش ماناى وايە كەچاوەرئ بىن، شۆقىنىستو بەعسىو ئىسلامىيە تىرۆرىستو تووندرەھەكانى بەناو (دەستى زانايانى ئىسلام) يان حزبى ئىسلامى ئىراقى، مافە رەواكانى گەلى كورد لەباشورى كوردستاندا بەئەمىنىت! چارەركىردنى مافىكى وا لەو جۆرە لايەنە عەرەبىيانە وەكو ئەوھىيە لەچاوەروانى (گۆدۆ)دا بىن و گۆدۆش ھەرگىز ناگات، چونكە عەرەب، تەنەنەت لايەنە بەناو دۆستەكانى كوردو بەر لەھەموويان شىعەكان كە حكومەتى ھاوبەشيان لەگەل كورد دامەزراندوو، ئەوھىيە بەويژدان نىن لەگەرانەھوى ماف بۆ خاوەنەكانىياندا، ئەگەر ئەوھىيە بەويژدان بوونايە، سەرەپاى ئەو ھەموو كارەساتو كاولكارىيانەى بەسەر كوردو كوردستاندا ھاتوو، ئەوھىيە وازيان لە تەعربىكردن و داگىركردنى شارەكانى كوردستان دەھىناو دۆزى كورد بەبى ھىچ كىشەيەكو بەشۆھىيەكى ئۆتۆماتىكى چارەسەر دەبوو.

ھەمووشمان دەزانىن ئەھەلبەئاردنى ئەم جارەى پەرلەمانى ئىراقىدا، ھىزە پامىيارىيەكانى ئىراقى بگرە لە شۆقىنىست، بەعسى، ئىسلامى تىرۆرىست، ئىسلامى تووندرەھە، عەرەبى نەتەھەپەرست، ئىراقچى عەرەبى، دىموكراتى تا ئەو پەرى چەپەرەو كە پارتى كۆمۇنىستى ئىراقى، بەچرى بەشدارى دەكەن. جگە لە پارتى كۆمۇنىستى ئىراقى، ھىچ يەكىك ئەوانەى تر، ئەگەر ئەناچارىدا نەبىت نەك ھەر باوەرىيان بە كوردو كوردستان، فیدرالى، يان جىبەجىكردنى مادەى 58 نى، بەلكو مافى ئۆتۆمىيە كارتۆنىيەكەى سەددامى گۆربەگۆرىش بە كورد بەرەوا نازان! ئەى ئەوھىيە ھەموويان لەسەر تەعربىك كۆن و تەگەرە دەخەنە بەردەم جىبەجىكردنى مادەى 58 ى لادانى ئاسەوارى بەعەرەبەكردنى شارەكانى كوردستان و كوردستان بەخاگى عەرەب دەزانو ھەموو ھەولەكانىيان بۆ ئەوھىيە كە ئىراق بە كوردستان- ىشەو بەولالتىكى عەرەبى بناسىن؟

ئاشكاشە لە پەرلەمانى داھاتوودا، لە عەرەبە شۆقىنىستەكانو ئەوانەى زۆر سەرسەختانە دژ بەخواستە رەواكانى كوردن، ئۆينەرىيان دەبىتو كارىگەرىيان بەسەر ھەموو برىارەكاندا لە پەرلەمانو حكومەتدا دەبىت، ھەرەھا ئىستى ھاوپەيمانى كوردستان-ىش ئەو قورسايىيەى جارانى نامىنىت، چونكە بەدئىيەيەھە ئەمجارىيان نەدەتوانىت بىتتە دووم ئىستى نىو پەرلەمان وە نەدەشتوانىت ئەو رىژەيەى كە پىشتر ھەبىو بىيارىزىت يان بەدەستى بىنىتتەھە، بۆيە بۆ دامەزراندنى حكومەتى ئايندە ھىچ لايەنىكى ئىراقى نەدەھەبىت وە نەبىتسى بە ئىستى ھاوپەيمانى كوردستان دەبىت، لەپىناوى بەستنى جۆرىك لەھاوپەيمانىتى بۆ دامەزراندنى حكومەتو مسۆگەركردنى زۆرىنەى دەنگەكان لەئىو پەرلەمانى ئىراقىدا بۆ ئەوھىيە ئەو برىارو ياسايانەى كە لەئىوھە دەردەچن بەئاسانىو بى ھىچ بەرەنگارىيەك تىيەرن.

كەواتە پادەستىردنى چارەسەرى دۆزى كوردو كوردستان بە پەرلەمانى ئىراقى، ماناى ئەوھىيە كە نەتەھوى سەردەستو داگىركەر واتە عەرەبى ئىراقى برىار لەسەر چارەنووسو دواوۆزى كوردو كوردستان بەدات، چونكە گومانمان لەوھدا نىيە ژمارەى ئەندامانى عەرەب لە پەرلەمانى داھاتوودا سى تا چوار بەقەد ژمارەى ئەندامانى كورد دەبىت. كاتى كە سەرگىدايەتى كورد خۆى چارەسەرى ئەو دۆزە پادەستى پەرلەمانى ئىراقى بكات، كەواتە دەبىت پابەندى ھەر چارەسەرىكىش بىت كە ئەوان بۆى دىيارى دەكەن، ھەمووشمان دەزانىن كە شۆقىنىستو بەعسىو ئىسلامىيەكان، خائەكانى تايىبەت بە فیدرالى، مادەى 58، بەفەرمى ناسىنى زمانى كوردى ھەر خائىكى ترى ناو دەستوور كە لەبەرژەھەندى كوردو كوردستانىيەكاندا بىت، لايدەدەن.

وە بەگۆرەى گشت پەرسىپو ياسايەكى نىئەتەھەبىي، برىاردان لەچارەنووسى نەتەھوى ژىردەست ئەوھ دەبىت نەتەھە ژىردەستەكە خۆى برىارى لەسەر بەدات، كەچى ئەوھىياندا بەناو سەرگىردەكانى نىمەى كورد، داگىركەر دوژمانى سەرسەختى خۆمان سەرىشك دەكەن ئەوھى كەچى بە نىمەى چەوساوە بەرەوا دەبىن! وازانم ئەوھ و تەيەكى (لینىن)و نازانم لە چ سەرچاوەيەك وەرم گرتووھە كە دەرىارەى مافى چارەى خۆنووسىنە بايزانىن ئەو چىمان پى دەئىت: (ھەر نەتەھەبەك بەبرىارى پادشاىەك يا حكومەتەك بە نەتەھەبەكى ترەوھ پەيوەست كرا، نەك بەبىستى نازادانەى زۆرىيەى ئەندامانى نەتەھەبەكى خۆى، ئەوا ئەو نەتەھەبەى زۆرىكراوھو پابەندكراوھ. لەدژ وەستاندەھوى پابەندكردن ئەوھىيە كە ھەر نەتەھەبەك مافى ئەوھى بەدرىتتى دەولەتەكى سەربەخۆ بۆخۆى دابەرزىتت).

ھىوادارم ئەو نووسىنەم بىتتە كەردنەھوى دەروازەيەك بۆ نووسىنى چەندىن ووتار لەسەر بابەتەكى گىنگى وادا، كە بەبۆچوونى من ئەوھىيە دەبىت زۆرى لەسەر بنووسىت!